Anul II. — Nrul 44 | Prețul unui exemplar 4 Lei. | Timișoara, 28 Octombrie 1928

SVASTICA BANATULUI

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAȚIONALE CREȘTINE

De sub președinția D-lui Prof. A. C. CUZA

ABONAMENTUL PE UN AN
Pentru plugari și muncitori Lei 200 | Pentru bănci și fabrici Lei 500
Pentru intelectuali . . . „ 300 | Abonament de sprijin „ 1000
Jugoslavia 200 Dinari :-: In America 4 Dolari

Director-proprietar:
ALEXANDRU ȚIERANU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
TIMIȘOARA I., Str. M. Eminescu Nr. 5.
Redacția pentru jud. Severin: D. Asandi redactor Lugoj.

Statul, Religia și Educația Morală

de: *Dem. Stănculescu, profesor*

Materialismul vulgar al vremurilor noastre, târăște societatea omenească, spre o necontestată decadență.

Nu mai este respect de bătrâni, nu mai este respect de semeni, autoritatea părinților față de copii lor, este astăzi, în generalitatea cazurilor, o pură fantezie.

Unde ne va duce curentul acesta de uitare a datoriilor morale elementare față de oameni și de societate, nu este prea greu de ghicit: „desigur, la stările de peste Nistru, dacă nu ne vom deștepta la timp!“

Populația matură actuală a statelor mondiale, după reactunea sufletească determinată de grozasnicul măcel dintre popoare, a fost determinată în chip insurmontabil să manifeste o vădită lipsă de respect față de oamenii Bisericii și față de conducătorii Statului; dar ce va fi cu noile generații ale statelor mondiale, a căror limită de disciplină morală în vârsta copilăriei, este mult mai scăzută decât a fost această limită în vârsta copilăriei, la populația matură actuală?

Nu văd oare conducătorii statelor mondiale că s'a săvârșit o greșeală neiertată reducându-se rolul Bisericii la un rol de instrument ajutător al egoismului de partid?

Totuși, sunt mulți aceia, cari mai speră într'o unificare a „Bisericii Creștine“, care să stea la baza înfrățirii universale, prin propovăduirea adevăratei iubiri între oameni.

Și dacă nu se va lucra cu râvnă și cu atențiune în acest sens, să fim siguri, că materialismul vulgar care încă stăpânește astăzi înclinările colectivităților naționale, va împinge popoarele lumii către materialismul integral teoretic și practic, așa după cum a fost împins în ultimul timp poporul rus și într'o largă măsură, poporul german.

Biserica, trebue să fie ridicată cât de curând la rolul său de îndrumătoare morală a națiunii, iar slujitorii săi, preoții, să nu mai fie deloc amestecați în luptele politice, cari mai în totdeauna, în chip fortuit, apelează, nu la sentimentele nobile ale individului, ci mai degrabă la cele comune, dacă nu la cele inferioare.

Biserica deci, să se preocupe de îndrumarea morală a populațiunii mature, iar școalei, să i se lase într'un cadru cât de larg, posibilitatea de a face cât mai complet educațiunea morală a tinerelor vlăstare.

Dar acest deziderat al nostru, cum se va realiza el, în alcătuirea de actualitate a programelor școlare?

El rămâne, într'adevăr, numai un simplu deziderat, din moment ce, răsfoind programele școlare, observăm că obiectul „Religiei“ se predă în școli, în acelaș cadru învechit, de „minuni“ și de înfățișare seacă a obiectelor sfinte aflătoare în sfânta „Biserică“, în loc să se insiste cât mai mult și în fiecare clasă, asupra sacrificiilor făcute de Domnul nostru Isus Hristos, Mântuitorul lumii, pentru îndrumarea oamenilor pe calea binelui.

Ar trebui ca faptele Mântuitorului și ale apostolilor săi, să fie arătate într'un cadru de manifestări ale unor oameni superiori, ale unor temperamente puternice, pe cari suferința omenească și încercările vieții de tot felul, în loc să-i slăbească, mai mult i-a întărit.

Când vedem mai ales, că în programa școalelor comerciale de toate gradele, „Religia“, acest obiect cardinal al școalei care promovează educația morală, lipsește, ne cuprinde tristețea și tot așa când ne gândim cât de desorientați vor fi mai târziu în viața de afaceri, viitorii absolvenți ai școalelor comerciale, cari în calitatea lor de viitori șefi ai întreprinderilor economice, vor avea atâtea încercări de suportat, în lupta care se dă, în activitatea economică de fiecare zi.

Numai un suflet tare, sprijinit pe exemplul atâtor înaintași întăriți prin încercări și grele suferințe, poate să supraviețuiască grelelor momente în care se va găsi totdeauna mai mult decât oricine, individul ocupat în viața de afaceri, căci crizele economice cu tot cortegiul lor de falimente neașteptate și de tragice sinucideri, sunt cu desăvârșire, o particularitate de prim ordin al societății capitaliste a vremurilor noastre, societate pe care numai religia poate s'o salveze, din rătăcirea ei actuală.

Iar voi, bieți conducători ai Statelor, de aici și de oriunde, dacă vreți cu adevărat fericirea popoarelor pe cari le conduceți, nu nesocotiți mai departe, cum ați nesocoatit până acum, utilitatea „Religiei“, ci puneți cel puțin în ceasul al unsprezecelea pe slujitorii Bisericii l.. adevărata lor datorie: **„promovarea educațiunii morale în „Biserică“ și în „Școală“** prin învățămintele „Religiei Creștine“ transpuse la nivelul de înțegere al vremurilor noastre“!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Până când?!

In atențiunea D-lui Ministru de interne

Acum câteva zile a apărut într'un ziar de dimineață tabloul persoanelor decorate în ultimul timp.

Ziarul „Curentul“ în numărul 281 ocupându-se de chestiunea aceasta atât de delicată, amintește, că prin aceste decorări s'a prilejuit din nou bănățenilor să pună pe tapet nemulțumirile lor față de Centru. Aceste nemulțumiri, cât și consternarea tuturor intelectualilor s'au produs — după Curentul — numai pentru motivul că nici un magistrat bănățean n'a fost decorat.... încolo îndestulare și mare bucurie în Izrael!

Fără a-și esprima indignarea și fără vre-un comentar, susnumitul ziar înregistrează — textual — următoarea **faptă îmbucurătoare:**

— Din Banat, acela care a binemeritat mai mult, a fost **cunoscutul** industriaș **Totisz.**

La chaiem Totisz! Cele multe înainte!

Bietul jidan s'a gârbovit dija sub povara atâtor decorațiuni, iar dacă îi va surâde norocul și pe mai departe va fi nevoit să-și închirieze încă mai un piept, căci pe al său nu mai pot încape atâtea cruci, stele și medalii românești.

Sărmană țară,.... fericit jidan!

Pe lângă toate că „Curentului“, acest mare patriot și binefăcător al românilor, îi este atât de **cunoscut,** totuși și noi bănățenii am dori să **cunoaștem** faptele meritorii și serviciile extraordinare aduse Statului ale acestui deținător a atâtor decorațiuni românești.

Cunoaștem însă — durere — încă nenumărați ofițeri, invalizi și intelectuali, cari și azi așteaptă o cât de mică atenție și recunoștință din partea acelora, pentru a căror fericirea și desrobirea au luptat și s'au jertfit.

Piepturile acestor apostoli ai mântuirii noastre stau și azi fără nici o decorație!

Deocamdată atât! Ne rezervăm dreptul a reveni asupra acestei chestii într'un articol viitor.

Azi vom semnala numai un caz extraordinar... tot din domeniul decorațiilor.

E îndeajuns cunoscut, că pentru a răsplăti serviciile aduse Statului Român, s'a creat — afară de ordine, cruci și medalii — și o altă decorațiune și anume, acordarea cinstei a purta titlul de **„Furnizor al Curții Regale“.**

Ne vom ocupa într'un articol viitor și de acești fericiți muritori bănățeni cari se mândresc cu această înaltă distincțiune, arătându-le totodată faptele meritorii și serviciile extraordinare aduse Statului Român.

Intre acești favorizați ai soartei a fost și fabrica de Odol și articole cosmetice a faimosului Szana, fabrica **„Samuilă Dobos S. p. A.“ din Timișoara. Această fabrică a lichidat de mult, și deci nu mai există.**

Tocmai ziarul „Curentul“ s'a ocupat în nenumărate articole despre afacerile lui Szana în legătură cu această întreprindere adormită în Iehova.

Acestei fabrici i s'a dat înalta distincție a purta titlul de „Furnizor al Curții Regale“.

Ne mai existând această întreprindere, nimic mai firesc decât detragerea acestei distincții și anularea brevetului.

Ce se întâmplă însă?!

Fratele fostului fabricant Dobos ,are tot în Timișoara IV. Bul. Regele Carol I. o prăvălie de articole optice și pansamente sub firma „Dobos“.

Atât în fața prăvăliei (la stradă), cât și în interiorul ei încă și azi este espus semnul de onoare **„Stema Familiei Regale“** și inscripția **„Furnizor al Curții Regale“.**

Noi știm, că există undeva un registru special, pentru însctierea acelora cărora li se acordă această distincție, pentru espedierea brevetelor și pentru eliminarea celor cari au pierdut dreptul de a o purta și întrebuința.

Știm că această distincție nu este transmisibilă și nu o poate ceda o firmă unei alte, măcar frați să fie proprietarii acestor firme.

Știm totodată, că mai există în această țară un cod penal și știm, că referitor la semnele distinctive acei cari le poartă, sau le întrebuințează fără autorizare vor fi pedepsiți cu închisoare.

Știm în fine, că firma opticianului jidan nu a fost distinsă cu acest titlu și că nu este autorizată a-l întrebuința.

Avem tocmai aci în Banat — slavă Domnului și mulțumită propunătorilor — o ceată întreagă de decorați și credem, că mândria noastră națională, prestigiul și valoarea decorațiunilor nu pot fi întru atât batjocorite, ca pe viitor fiecare jidan perciunat, după bunul plac să-și acorde singur o distincție.

Intrebăm numai, respectuos, pe d-l Ministru de Interne, până când subalternii săi vor tolera această sfidare și nerespectare a legii și când vor pune capăt acestei nemaipomenite cutezanțe?!

Cerem sancțiuni!

Vom reveni.

T. M. B.

Luxul ne duce la prăpastie

Dintre multele undițe, de care se folosește neamul lui Iuda, ca să agațe pe creștini, este și LUXUL .

Jidanul viclean și răutăcios, jurat să distrugă tot ce este creștin, a ajuns așa de departe, cu exploatarea vanității omenești, încât asemenea paianjenului, țese fără întrerupere pânza luxului, care are nespus de multe victime.

Azi ademenește o fetiță frumoasă, bine făcută și sănătoasă, o împodobește cu mărgele, cu zdrențe de mătase, o sulemenește, o frizează și îi lăcuește unghiile, — o folosește — pentru poftele lui bestiale, — o lună două până i se ivește alt exemplar pe orizont, apoi îi dă drumul. — Ce credeți iubiți cititori, despre fecazul că a fost fată de țăran sau meia descrisă mai sus — punem a vreunui om sărac?

Mai merge ea la țară, la furcă și la sapă, la război și la strâns de fân, sau la spălat de haine?

Doamne ferește! Odată pornită pe coasta prăpastici, alunecă cu iuteală mai departe. Femeia obicinuită cu farmente și cu luxul, va căuta loc prin varieteuri, prin cafenele, sau mai știu eu pe unde. Mai târziu va ajunge la bordel, apoi la spital și în fine în casa de nebuni.

Acesta este un exemplar al luxului. Omul căsătorit și slab de înger, primește odată drept cadou pentru un oarecare serviciu dela cutare Goldsmidt, o blană de gât. Femeia foarte încântată de blană cere bărbatului să'i cumpere și o haină potrivită cu blană, o pălărie și pantofi în armonie de colori, ba și ciorapi de mătase și cercei de diamant, poșeta în nota, ruj de buze și pudră arămei, se înțelege nici parfumul cel mai fin nu trebue să lipsească. Iar bietul funcționar cu 10—12.000 Lei la lună **sau chiar mai puțin,** plătește cât are, iar pentru rest se bagă dator. Astfel împodobită cocoana, trebue preumblată cu automobilul, dusă la teatru și la sindrofii. Cu bucătăria și de copii nu are timp să se ocupe. Servitoarea chivernisește averea stăpânului după bunul său plac, iar sărăcia și Jidanul rânjește tot mai voios, bucurându-se de sarcinile nespus de grele ale bietului om.

Actul doi. Hainele de mătase, și celelalte podoabe es din modă după 3—4 luni, căci Jidanul se îngrijește să născocească alte fasoane și alte decoruri pentru a-și desface marfa. Urmează șoapte la urechea doamnei, uite cutare s'a înoit. D-na cutare e mai elegantă.

Să fi tu cocoana d-lui șef întrecută de nevasta cutăruia, sau de întreținuta celuilalt, mai mic în grad ca bărbatul tău. Asta nu se poate.

Și acum femeea sucește-l pe bărbat, învârtește-l. Dar de unde de bani?

Salarul nu se ajunge.

Iacătă-l pe cutare Goldenberg, domnule șef ese 50.000 Lei numai să-mi exporezi cutare lucru (ilegal de sine înțeles). Zis și făcut. Fărădelegea s'a comis, Jidanul a mituit, cocoana a ajuns la bani pentru a'și satisface luxul.

Dar tot mai trebuesc bani. Altă mituială, altă potlogărie, alt lux și desfrâu, care merge din mare în mai mare.

Acum începe și domnul să joace cărți, la bursă. Perderea este sigură. Lipsa de bani devine tot mai arzătoare. Trebuesc create noi izvoare de scos bani.

Fraudele.

Da fraudele, azi o chitanță falșă, mâne un mandat de plată, poimâne o ordonanță de sute de mii, alta de milioane, și așa merge ulciorul fălcoenesc la fântână, până se sparge.

Urmarea este: că domnul sau se împușcă ca Tomescu, sau se lasă condamnat ca Fălcoianu.

Jidanii și diavolul, tatăl lor, după ce i-a împins pe atâția în prăpastia perzării — râd în pumni și se veselesc că își îndeplinesc datoria talmudică.

In schimb poporul, sărmanul popor, plătește, luând bucățica din gura copiilor, se lipsește el și familia de multe lucruri absolut

necesare pentru ca să'şi achite dările, pe cari le jefuesc fălcoenii, tomeşti — sau mai ştiu eu ce unelte de ale jidanilor. Bugetul se închee cu deficit, datoriile ţării cresc iar creditul scade....

Să mai continui cu exemplele? Cred că este de prisos!

O recomandare aş avea pentru toţi bunii Români — bărbaţi şi femei — deopotrivă.

Hrana ne întreţine viaţa. Deci mâncaţi bine, fără a face risipă şi pradă în prea multe feluri de mâncări.

Hainele ne adăpostesţe corpul de căldură sau de frig.

Vă îmbrăcaţi acomodat timpului, cu haine potrivite scopului — nu luxoase nici exagerate după modă.

In schimb faceţi economii, cu ajutorul cărora să ajutaţi, operele de artă, de caritate, de cultură, de înfrumuseţare a oraşelor, a pădurilor, a satelor şi să lăsaţi o temelie economică solidă copiilor voştri.

Şi mai presus de toate — şi spre deosebire de Jidani, — cultivaţi CINSTEA, acea fericică atât de gingaşe şi aşa de rar văzută în ziua de azi.

Altfel practicând şi manifestând luxul ajungem în prăpastie!

St. Peneş

Cronica Severinului

Cearta dela Camera de Comerţ şi Industrie. — Aşa-i când îşi vâră... Juda coada. — Se occidentează Lugojul. Autobuzul „Imperial" dela gară, la... cimitir.

— Dela redacţia noastră din Lugoj —

Lugoj. — In fine, după ce ne văzurăm şi noi lugojenii cu Cameră de Comerţ şi Industrie proprie, neam scuipat în sân şi am zis bogdaproste...

S'a format comitetul şi preşedintele a fost ales în persoana d-lui director al băncii „Albina" Aurel Crainicescu. Activitatea acestei noui instituţiuni s'a început acum vre-o două luni, când în calitate de secretar al Camerei a primit numirea din partea Ministerului d. prof. Romul Şoimu.

Dar vedeţi că Iuda nu doarme. Iuda a fost evreu şi urmaşii lui sunt... jidanii, cari nu lipsesc de nici unde, după cum nici la Camera de Comerţ şi Industrie din Lugoj nu-şi au locurile vacante. ...Mai zilele trecute d. preşedinte al Camerei A. Crainicescu certându-se cu un membru din comitet îşi dă demisia. In locul d-sale a fost ales interimar, unul dintre vicepreşedinţi, d. Iosif H. Barbu.

Juda şi-a vârât coada şi a încurcat iţele, pentrucă e bine să se ştie: JIDANII DIN JUDEŢELE SEVERIN ŞI CARAŞ SUNT CONTRA UNEI CAMERE CE AR LUCRA INDEPENDENT DE CENTRALIZAREA TIMIŞOAREI.

Şi de fapt la primul pas al gloriei jidoveşti ;preşedintele a demisionat, mai contribue cu o lovitură de graţie şi Ministerul de Industrie şi Comerţ care zilele trecute **a hotărât reanexarea judeţului Caraş în circumscripţia Camerei din Timişoara.** Iată starea de lucruri care e bine să se ştie...

*

Intr'un congres al hotelierilor decurs nu fără zgomot zilele acestea la Oradea s'a demonstrat că o occidentalizare a oraşelor româneşti se poate înfăptui numai prin ridicarea hotelurilor la nivelul Apusului.

De acest crez condus fiind şi noul antreprenor al hotelului şi restaurantului „Imperial" din Lugoj d. Iosef Watz, d-sa n'a cruţat nici timpul nici banul când a redat Lugojului un hotel şi restaurant extramodern. Şi „Imperialul" a început să funcţioneze pe lângă **„preţuri moderate şi vin bun".** Un autobus (iată ridicolul) staţionaează câtu-i ziulica înaintea localului, aşteptând probabil ultimul grad de ebreitate al... clienţilor.

Cerând informaţii, ni se comunică că acest autobus „Imperial" circulă dela gară până la... cimitir, (strada Făgetului fiind potrivită pentru curse).

•

...Inainte cu vre-o 5 ani se înfiinţase varieteul „Metropol". La început „afacerile" mergeau strună, pentrucă în Lugoj tot ce-i nou e fain şi interesant. Astăzi „Metropolul" s'a scăpat de lumea **„bună"** de altădată, mulţumindu-se după miezul nopţii şi cu câte un birjar şi şofer turmentat de rachiul cârciumelor şi care vine aci să bea un schwartz alături cu o **„damă".**

E bine când ne occidentalizăm!...

D. Asandi.

„Anumita chestiune" văzută in Franta

Rezumat după **G. P.** Tradus de **A. Lucaciu** student în Belgia

(Urmare.)

Prinţesa Elena în urma naşterii fiind suferindă a plecat în străinătate pentru a se îngriji. Prinţul rămas în ţară dă curs liber pasiunei sale şi în scurt timp un scandal luă fiinţă în proporţii aşa de mari în cât M. S. Regele Ferdinand a trebuit să intervie, în Noemvrie 1925. Doamna Lupescu a fost rugată foarte politicos de a părăsi ţara.

Această măsură a mâhnit foarte mult pe prinţ. Ea a înrăutăţit raporturile prinţului cu Guvernul, Curtea şi în deosebi cu linguşitorii cari domneau ca stăpâni în Palatul regal; aceştia erau I. I. C. Brătianu şi prinţul Ştirbey.

De mult timp se ştia că prinţul Carol cu Ionel Brătianu nu se iubeau. Cel de al 2-lea făcea observaţii prinţului asupra purtării sale şi asupra ideilor sale prea democratice. Prinţul se vedea supravegheat de Ionel în actele sale şi vedea cu nelinişte cum se ţes intrigi împrejurul lui, destinate a-l pune sub tutelă şi a-l discredita; el îşi dădea seama că Ionel Brătianu se purta faţă de ţară şi faţă de M. S. Regele însuşi în calitate de dictator şi era desgustat de primul ministru care se amesteca în cele mai mici afaceri. In mai multe rânduri diferendul a eşit la iveală în faţa tuturor. El se agravează când Regele Ferdinand se îmbolnăveşte la începutul anului 1925. In 24 Ianuarie Ionel Brătianu să prezintă prinţului Carol cu buletinul M. S. şi îl roagă să stea la Bucureşti pentru orice eveniment. Primul ministru îşi motivează această rugăminte pe motivul că prinţul în calitate de inspector al aviaţiei se deplasa încontinuu. Această observaţiune L-a atins foarte mult pe Carol care i-a răspuns: **„Nu este deloc necesar ca să îmi aduceţi buletinul de sănătate al tatălui meu. Doctorii mă ţin în curent. Pe când la moştenire, eu Vă rog să vă reţineţi de a-mi da sfaturi; eu nu am decât să fac, şi dacă destinul vrea ca eu să deviu rege, ei bine! eu am un cap pentru a mă servi".**

„Eu rog pe Alteţa Voastră de a-şi reaminti că eu sunt şeful celui mai puternic partid din România, şi sunt mai mulţi ca 20 de ani de când servesc Coroana şi Ţara cu toate sentimentele responzabilităţii, faţă de una, cum şi faţă de cealaltă. Găsesc aceste cuvinte nepotrivite şi eu nu le merit.

In urma acestui schimb de cuvinte prinţul **învită** pe Brătianu **de a se retrage.** Acesta din urmă foarte supărat a părăsit palatul, ducându-se să se sfătuiască cu intimii săi.

Peste puţin timp dela această întâmplare are loc o ceartă şi mai violentă între Carol şi Barbu Ştirbey.

Barbu Ştirbey, **Eminenţa cenuşie a Regatului Român,** sfătuitorul intim al Reginei Maria, cumnatul lui Ionel Brătianu era o persoană ciudată. El nu are nimic asemănător cu Rasputin, poate unica asemănare ar fi faptul că şi Ştirbey a exersat mult timp o influenţă asupra femeilor. Insă opus călugărului desfrânat şi murdar, el este un strălucit cavaler şi un sportiv în toate ocaziunile. Mai mult, el a ştiut în scurt timp să-şi acapareze o avere formidabilă, câştigând şi încrederea bătrânului Rege Carol, care l-a numit „Administrator al bunurilor Coroanei", încredere pe care şi-a menţinut-o şi sub domnia Regelui Ferdinand şi a Reginei Maria. Puterea sa de intrigi, lipsa de scrupule, farmecul său precum inteligenţa şi ambiţia sa, îl făcură sfătuitorul ale cărui păreri se ascultă, deci i se împlinesc dorinţele. In urma influenţei sale, se formează împrejurul său o seamă de intimi, însă de multeori s'au format contra lui. Nimeni nu îndrăznea să-i demaschieze faptele.

Deabea târziu de tot se găsesc câţi-va români curajoşi, cari au îndrăznit să aducă la cunoştinţă generală faptele sale dintre aceştia un tânăr şi îndrăzneţ ziarist scrie următoarele în „Cuvântul" din Bucureşti:

„Eu vreau să denunţ acel personagiu odios pe care îl descoperim în toate părţile, însă pe care nu îl întâlnim nicăiri; pe care se reazemă un partid politic fără a se expune la nici o responzabilitate: acest personagiu se numeşte Barbu Ştirbey.

El este cunoscut, însă puţini îndrăsnesc de a-l numi cu numele. El are complici pretutindeni... El cumpără totul, datorită demnităţilor şi gloriilor cari sunt puse la dispoziţiunea întreprinderilor sale secrete. El cumpără pretutindeni tăcere, o tăcere specială, o tăcere extraordinară.

Trebuie să fie cunoscut dela un capăt al Ţării la celălalt, că Barbu Ştirbey este autorul moral al tuturor relelor cari s'au abătut asupra României şi de curând asupra Coroanei. Fiecare cetăţean este victima influenţei ascunse şi intrigilor pe cari Barbu Ştirbey le pune la dispoziţiunea partidului liberal.

El nu cunoaşte nici lege, nici constituţie... El nu cunoaşte de cât lăcomia sa, şi dacă cineva îndrăzneşte a vorbi este acuzat de lipsă de delicateţe.

Eu sunt convins că fac un servici ţării mele şi pentru aceasta, voi face să apară începând cu data de 1 Februarie un nou ziar „Epoca" care nu va atăca Coroana, care însă din contră pe fiecare pagină va expune faptele şi gesturile lui Barbu Ştirbey.

Formula guvernului Brătianu este **„Să facem afaceri cu şi graţie lui Barbu Ştirbey".**

Ni se şopteşte la ureche **„Băgaţi de seamă, Ştirbey va lucra contra voastră".**

Puţin ne importă... Nouă ne trebuie aer curat în atmosfera împuţită în care trăeşte România de astăzi.

Acest incident întristă profund pe Regele Ferdinand care se hotărî a-i vorbi în persoană. La această întrevedere prinţul spune Regelui: **„De ce mă luaţi numai pe mine la răspundere? Nu vedeţi ce se petrece la Palat?** Regele nu mai insistă şi pentru a lăsa ca timpul să şteargă acest incident, dă delegaţiune prinţului Carol de a-i reprezenta la înmormântarea Reginei Alexandra a Angliei, făcându-l să promită că se va întoarce înainte de Crăciun.

Prinţul pleacă. La reîntoarcerea lui din Londra este aşteptat la gara de Nord din Paris de dna Lupescu. Intâlnirea celor doi amanţi dă ocaziune inamicilor lui Carol de a face intrigi şi astfel Regina Maria îi scrie scrisori peste scrisori reproşându-i purtarea. Chiar Regele Ferdinand îi scrie o scrisoare în termeni foarte severi, scrisoare pe care o primeşte la Veneţia unde plecase dela Paris. Foarte supărat el răspunde că dacă Regele continuă să observe această atitudine, el Carol, prinţul României, va renunţa la drepturile sale la tron. El termină: **„Trebuie să se ştie cine domneşte în România, familia Hohenzollern sau Brătianu".** Carol era inspector al aviaţiei militare şi în absenţa sa au fost arestaţi mai mulţi ofiţeri aviatori fără a anunţa aceste fapte prinţului şi cari au fost acuzaţi de a fi primit avioane Fokker nesatisfăcătoare, şi deasemenea se încearcă a compromite şi pe prinţul Carol în această afacere; efectul aşteptat se produce. Carol semnalează dorinţa de renunţare şi spune că în nici un caz nu va intra în România până nu i se acordă satisfacţie. în acelaş timp cere să fie şters din rândul membrilor familiei regale şi a i se permite de a purta alt nume, angajându-se că nu va intra în România înainte de 10 ani. Această renunţare nefiind oficială, Regele Ferdinand trimite pe şambelanul Curţii, generalul Hiottu. Acesta insistă pe lângă prinţ să revină fără condiţii, însă Carol renunţă pentru a 4 oară la tron şi precizează: **„Deasemenea eu renunţ la toate drepturile pe cari le deţin în virtutea legii româneşti asupra fiului meu şi asupra bunurilor sale".**

(Va urma).

Medicale

Combaterea boalelor venerice

(Continuare.)

de **Dr. I. Bozac**

1. Se constată prezenţa globulinelor în lichid după metoda lui Nonne-Appelt cu sulfat de amoniu sau după metoda lui Pandy cu fenol.

2. Se face numerotarea elementelor celulare după metoda Bürger, Fuchs-Rosenthal etc. Limfocietele se consideră de sporite, dacă se află mai mult de trei pe un cub.

3. Se face cu lichidul reacţia Bordet-Wassermann.

4. Se mai face reacţia aurului coloidal (Goldsolreaktion), care se bazează pe principiul floculaţiunei.

Spirocheţii se pot localiza în meninge chiar în faza primară a sifilisului. Statisticele ne arată o sporire a numărului limfocitelor într'o proporţie de 3.7%, în primele trei săptămâni dela contaminare. Proporţia aceasta este de 30%—35% în stadiul secundar (în primul an). Apariţia globulinelor şi sporirea limfocitelor sunt primele modificări ale lichidului şi numai după aceea o găsim positivă reacţia Wassermann.

Reacţia Wasserman se poate menţine cu tenacitate positivă în lichid chiar şi atunci, când în sânge de mult este negativă. Deaceea nici un sifilitic nu va putea fi declarat vindecat înainte de examinarea temeinică a lichidului cefalorachidian.

Faptul, că seroreacţia Wassermann poate da rezultate negative, chiar şi în cazurile, în cari găsim simptome clinice tipice sau suspecte, ne obligă să fim prudenţi şi să recurgem şi la alte metode, cari pot să ne fie de mare folos în diagnosticarea acelor cazuri suspecte, în cari seroreacţia a dat greş. O atare reacţie este aceea alui Noghuchi (injecţia intradermică a culturilor de spirocheţi) şi reacţiile intradermice (făcute cu extracte de organe sifilitice) după metodele lui Müller Nakano, Klausner. La locul injecţiei intradermice se arată după 24—48 ore o reacţie papulo-eritematoasă, care poate persista timp de 7—8 zile. Această reacţie are o valoare aproape siură în terţiarism (formele gumoase), în sifilisul malign şi în sifilisul congenital. Nu este constatată reacţia aceasta în sifilisul primar, secundar, latent, în tabes şi paralizie generală.

In **tratamentul sifilisului** ne servim de diverse preparate de arsenic, mercur, bismut şi iod. Dintre aceste preparate cel mai eficace este Salvarsanul şi derivatele lui: Neosalvarsan, Natriumsalvarsan, Silbersalvarsan, Myosalvarsan etc. Acest preparat îl injectăm de obiceiu intravenos şi numai în cazurile nepotrivite pentru injecţii intravenoase îl injectăm intramuschiular (Myosalvarsan). Se va întrebuinţa însă cu prudenţă, fiindcă poate provoca diverse accidente, dintre cari unele pot să fie chiar mortale. Preparatele de mercur sunt solubile (cianură de mercur, sublimat, biiodură de mercur, etc.) şi insolubile (calomel, oleul cenuşiu, salicilatul de mercur etc.). Preparatele mai des uzitate de bismut sunt insolubile (Trepol, Neorepol, Casbis, Muthanol, etc.) şi adeseori sunt combinate cu iod şi chinină (Iodo-bismuthate de quinine Fraisse, Uuinby, Spirobismol, Bismosalvan etc.).

Tratamentul are de scop nimicirea spirocheţilor din organism. Pentru a putea realiza acest scop, va trebui să începem tratamentul de cu vreme, încă în faza seronegativă a boalei, când spirocheţii ajunşi în organism nu şi-au creat încă legături strânse cu elementele ţesăturilor. In acest stadiu al boalei pot fi nimiciţi spirocheţii cu uşurinţă şi în cele mai multe cazuri ne reuşeşte să vindecăm sifilisul cu o singură **„cură abortivă".** Această cură trebuie să fie energică, fără a

BCU Cluj / Central University Library Cluj

periclita însă viaţa bolnavului. Intervalele dintre injecţiile făcute intravenos cu Neosalvarsan, vor fi mai scurte ca de obiceiu, totuşi se va ţine seamă de starea generală a bolnavului şi de eventuale semne de intoleranţă faţă de rezultatele asreno-benzolice.

Individualizând vom obţine mai bune rezultate şi vom fi puşi la adăpost de alarmantele şi periculoasele accidente. La curile abortive: prima injecţie de Neosalvarsan va fi de 0.15 grame. Dacă această doză este perfect tolerată, atunci a doua zi injectăm 0.30 gr. Neosalvarsan. După 2—3 zile trecem la doza III. (0.45) iar peste 4—5 zile la doza IV. (0.60 gr.). Aceasta ultimă doză de Neosalvarsan o repetăm apoi în intervale de câte 5—6 zile până când cvantul injectat va face total 5—6 gr. In zilele libere se vor face injecţii cu mercur sau bismut. (Metoda prof. Nicolau).

In cursul tratamentului abortiv se vor face repetat seroreacţii după metoda lui Wassermann, pentru a ne convinge de constanţa seroreacţiei negative. O trecere din negativ în positiv („creşet de positivitate"), chiar în mod precător, este un indiciu, că tratamentul a fost instituit aproape de faza seropositivă a periodei II de incubaţie şi nu întruneşte condiţiile strict reclamate de abortiune. Aceasta nu înseamnă că o cură abortivă ar fi o încercare inutilă în aceste cazuri, dar vom fi prudenţi şi îl vom prelungi tratamentul chiar şi până la un an şi jumătate.

Cu toate că o singură cură poate să vindece bolnavul în mod definitiv, totuşi — din precauţiune — pentru a-l scuti pe bolnav de eventuală recidivă, nu ne mulţumim cu cura abortivă, ci mai facem 2 sau 3 curi complimentare, aşanumite „curi de siguranţă". Intervalul dintre cura I şi II. este 4—5 săptămâni, iar cuzele dintre celelalte curi va fi după apreciere de 6—8—10 săptămâni. Cvantul Neosalvarsanului întrebuinţat la curele de „siguranţă" poate să fie mai mic şi poate varia — după toleranţa individuală şi după greutatea corporală — între 4—4.5 grame.

(Va urma).

De m'o fi scris...

De m'o fi scris şi însemnat
Intr'al sorţii registru
Ca să ajung vre-un deputat
Ori poate vre-un ministru.

O, maică Doamne! ce mai jaf
Aş face'n viristerie
Că s'ar alege numai praf
D'a ţării bogăţie.

O zece mâni o-aşi împărţi
Numai în nişte oare
Cari ori şi care ce i-aşi şti
Că'n crâncenă sudoare.

Nesocotind a lor vieţi
Luptat-au pentru ţară
Acum ologi, duc trai d'orbeţi
Şi viaţ'atât d'amară.

Şi nu-i mai văd pe drum, [cerşind
Cuprinşi de jale multă
Şi trecători mâna 'ntinzând
Şi nimeni nu-i ascultă.

Orşiova. *P. E. Oance.*

Onor. abonaţi
sunt rugaţi a achita abonamentul

Teatru pentru tinerime

de: **Prof. Iosif Velceanu**

Unde dai şi unde crapă!

comedie cu cântece, într'un act.

(Continuare).

RADIUS:

Dela o bibilică! Aşa cred din pension! **Oribil...**

Dar o să-l învăţ omenie!

In baza acestui corpus delicti voiu răsturna equaţia! Radical... cât mai radical! **Oribil!**

XYLOPHON:

Nici nu-mi vine să cred!

(a parte). Astfel de disonanţe în acoardele armonice de educaţie! Teribilă decadenţă!

Daltfel cum stă Dinu în puncto matematico? Slab? Sub zero! Ce zici?

(a parte). **Asta-i ce mă 'nteresiază!**

RADIUS:

Din contră! Teza a lucrat-o per eminentiam! Şi asta mă supără! Un momento, ce-mi atinge coarda indulgenţei! Nu pot executa pe un purtător de eminenţă.

Oribilă situaţie...

Dar corpus delicti?...

Trebue să procedez radical, cât mai radical!... **Oribil!**

XYLOPHON:

Ai păstrat epistolaY

(a parte). **Asta-i ce mă interesează!**

RADIUS:

Da! O am aci!... adevărat corpus delicti! La început credeam că va fi vre-un citat din Cicero, vre-o poezie de Goga ori, ce era şi mai bine: vre-o problemă de equaţie... nici vorbă!

Dragoste, frate, dragoste la X potenţă! Parcă mirosea a parfum...

Oribil... Scrisoare parfumată...

XYLOPHON:

Ce parfum era?

(a parte). **Asta-i ce mă interesează!**

RADIUS:

(scoate epistola). I'an priveşte... culoare roza... **Oribil!**

XYLOPHON:

Culoare admirabilă în simfonia pensionului!

Dar ce scria bibilica în triolete vibrătoare?

(a parte). **Asta-i ce mă interesează!**

RADIUS:

Ascultă şi suspină (citeşte epistola). „Dragă dinică"!

XYLOPHON:

Aha! Dragă Dinică...

(A parte). O sărmană bibilică.

RADIUS:

(continuă).

„Nu fii supărat că n'am venit eri la rendez-vous, mi-a fost imposibil...

XYLOPHON:

Oare de ce?

(a parte). **Asta-i ce mă 'ntereseză!**

RADIUS:

„Tu mă crezi şi mă vei erta...

XYLOPHON:

O va erta?

(a parte). **Asta-i ce mă 'ntereseză!**

RADIUS:

...„Dacă ţi-e posibil, aşteaptă-mă azi în Parcul Eminescu, la ora 5 precis.

XYLOPHON:

(scoate grăbit orologiul). Câte ore sunt?

(a parte). **Asta-i ce mă 'ntereseză!**

RADIUS:

...„Vreau să-ţi dau cele promise!"

XYLOPHON:

Bravo! Foarte interesant! Dă-i 'nainte!

RADIUS:

...„Te vei anunţa bolnav şi vei putea lipsi dela ora de ansamblu...

XYLOPHON:

Cum? Tocmai dela ora de ansamblu?

Cine-i bibilica, ce-mi face concurenţă? Tocmai dela ansamblu.. Ciudat lucru! interesant, foarte interesant.

(a parte). **Asta-i ce mă 'ntereseză!**

RADIUS:

...„Măestrul Xylophonius şi aşa nu va observa...

XYLOPHON:

Mă cunoaşte? Ah! Cine-o fi bibilica?

(a parte). **Asta-i ce mă 'ntereseză!**

RADIUS:

...„In speranţă că-mi vei împlini această dorinţă, sunt sigură, că mă vei aştepta!

Te sărută cu foc, de mii de ori...

XYLOPHON:

De câte ori, mă rog?

(a parte). **Asta-i ce mă 'ntereseză!**

RADIUS:

(iritat). Şi-acum ascultă!

...„A ta...

XYLOPHON:

Dă-i drumul!

(a parte). **Asta-i ce mă 'ntereseză!**

RADIUS:

...a ta verişoară X! Punctum!

XYLOPHON:

O verişoară?

(a parte). **Nu mă mai interesează!**

RADIUS:

(îngândurat). Un X! Oribil! O verişoarăY Hm, tocmai aci stă ascuns secretul. Verişoara! **Oribil!**

(Va urma).

INFORMAŢIUNI

APEL. De oarece gazeta noastră nu este legată de interese politice de partid, ci apară interesele plugarilor, ne adresăm către voi plugari, rămaşi fără sprijin, să binevoiţi a ne asigura viaţa acestei gazete prin abonarea ei.

Plugari creştini români! Vă rugăm să Vă abonaţi la gazeta noastră care Vă apără interesele.

Iubiţi fraţi creştini! Durerile şi păsurile Voastre nu sunt ascultate de aceia, cari v'ar putea ajuta. Gazeta noastră s'a înfiinţat între altele şi cu scopul de aduce la cunoştinţa lumii mari suferinţele şi nedreptăţile ce le îndurati. Fiindcă noi nu putem şti tot ce se întâmplă la sate, Vă rugăm să binevoiţi a trimite la redacţia gazetei noastre tot felul de informaţiuni cu date despre toate abuzurile şi nedreptăţile ce le îndurati mai cu seama din partea jidanilor şi tovarăşilor lor fie ei de orice neam. **Redacţia gazetei „Svastica Banatului"**

Pentru Banca Naţională a României. In baza publicaţiunei Băncei Naţionale, facem cunoscut că „Banca Burghiezâ S. A." din Timişoara Iosefin, lângă palatul „Elite", în ziua de 20 c. a luat *24% dubă un credit cambial* dela d-l Traian Novac, fabricant Loco, II. str. Şanţului 20.

Aplicaţi sancţiunea de reducere a escomptului acestei bănci, aşa cum aţi publicat.

In caz că nu se va face acest lucru, vom apela la forurile superioare.

Aşa respectă băncile jidoveşti dispoziţiunile legale şi aşa sprijinesc pe industriaşi.

D-l Lolly Arsenovici, a fost numit profesor la Şcoala Superioară de Comerţ din Timişoara.

Conflictul dela unversitatea din Budapesta. In ziua de 20 l. c. a izbucnit un violent conflict între studenţii creştini şi jidani, la universitatea din Budapesta. Studenţimea creştină, dela toate facultăţile a dat afară pe jidani. In decursul acestui conflict, mulţi studenţi jidani au fost crunt bătuţi. Autorităţile univesitare au încercat să restabilească liniştea, dar această intervenţie n'a putut calma spiritele agitate. Din acest motiv, guvernul jidovit al Ungariei, vrea să închidă toate universităţile.

Nu ne amestecăm în treburile interne ale Ungariei, ci constatăm numai, că „cuzismul" stăpâneşte şi mentalitatea tinerimei naţionaliste din Ungaria. Este firesc să fie aşa, fiindcă aceleaşi cauze, provoacă aceleaşi efecte. Jidanul trebue expulzat din Europa!

Nu aprobăm, nu desaprobăm, ci constatăm!

Cine a înţeles rostul „cuzismului". Generalul Savojkovici, comandantul aviaţiei iugoslave a dat un ordin către ofiţerii aviaţiei iugoslave, în care le interzice de a se căsători cu jidoavce sau alte femei ale naţiunilor cu care sârbii nu trăesc în bună înţelegere. Generalul motivează acest ordin, cu dovezile ce le posedă, că aceste căsătorii periclitează spiritul naţional al armatei iugoslave.

Şeful aviaţiei sârbeşti are perfectă dreptate şi ordinul de mai sus dovedeşte, că este un bun şi conştient patriot.

Ar fi bine, că şi şeful armatei Române să vadă acest adevăr şi să imiteze pe colegul sârb, foarte urgent, până când nu va fi prea târziu. Ofiţerul român nu poate avea nici o legătură cu neamul desertorilor şi al spionilor de meserie.

Un interes superior de stat cere, că şi Armata noastră să fie perfect izolată de „Esterele" neamului „ales", fiindcă spionajul numai prin ele se face.

„Cuzismul" a arătat şi dovedit adevărul celor afirmate de generalul Savojkovici.

Un bun patriot circumcis. Jidanul Simion Merkler, fost comerciant de haine vechi, de prezent comerciant de lemne, are o casă în str. Gojdu 2 B., în care locuesc 24 chiriaşi, între care numai 3 români. Unul dintre aceşti trei români este d-l A. Coracu, funcţionar la Primărie. Faţă de funcţionarul român, jidanul a intentat proces de evacuare pe baza legii chiriilor, fără alt motiv legal.

In ultimul timp, jidanul Merkler a înlocuit 4 chiriaşi creştini, cu jidani. Fostul „tandler", actualul multimilionar, prin gestul acesta vrea să dovedească, că aici în România, jidanii au posibilitatea de a executa dispoziţiunile talmudului, fără ca cineva să li se poată împotrivi.

Să vedem, că până când?!

Calomniile presei puse în slujba jidanilor. In ultimele luni observăm cu indignare, că presa aservită jidanilor nu se rusineaza de a publica cele mai ordinare minciuni la adresa românilor.

Amintim cazul d-lui L. Biste, comandantul pompierilor profesionişti din Timişoara, care zilnic este terfelit cu fel de fel de minciuni, prin „anumita presă". Ori ce acţiune ar întreprinde în exercitarea serviciului, este luată în batjocură şi terfelită prin ziare, adăugându-se în plus, toate produsele fanteziei semite şi jidovite.

La fel este terfelit sistematic şi d-l Jianu, şef de birou, la Primăria comunei Jimbolia. In fiecare săptămână se scrie, că s'a bătut cu cineva. Mai pe urmă s'a scris, că a fost destituit din post. In realitate, dl Jianu nu a avut nici un conflict cu nimeni şi se află şi astăzi la postul său.

Publicul românesc este rugat să judece, ce scop urmăresc gazetele jidoveşti.

Nu vedeţi, că se duce o întinsă campanie înlăuntrul ţării pentru nimicirea încrederei ce o au românii în viitorul neamului şi al ţării românesti.

Şi sunt români bătuţi de D-zeu cari sprijinesc această campanie.

Generalul Ludendorf condamnat la moarte. Ziarele din Germania publică, că generalul Ludendorf, fostul comandant suprem al armatelor germane, a fost condamnat la moarte de către o mare lojă francmasonă jidovească. Ludendorf a anunţat despre această condamnare pe preşedintele republicei germane, arătându-i ce imens pericol formează pentru stat, organizaţia secretă a francmasonilor.

Aducem această ştire pentru a arăta cetitorilor, că francmasonii lucrează cu toate mijloacele, la extirparea ideei naţionale creştine şi a reprezentanţilor ei. Români, fiţi atenţi!

Dr. Virgil Popoviciu, medic specialist de ochi s'a reîntors din călătoria de studii prin străinătate şi primeşte din nou bolnavii de ochi zilnic între **10—12** şi **3—5** în Timişoara-Iosefin, Casa **„Elite"**.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Se prăbuşesc palatele noui. In Praga, s'a prăbuşit un palat de cinci etaje, îngropând 56 muncitori. Acelaşi lucru s'a produs şi cu un palat de şapte etaje, la Paris.

Nu ne bucură acest lucru şi îl înregistrăm numai pentru a dovedi, că jidanii arhitecţi, cari au provocat aceste nenorociri, nu sunt capabili pentru o muncă cinstită şi constructivă. Aşa sunt jidanii pretutindeni. Astfel se vor prăbuşi odată şi partidele ce se sprijină pe jidani.

Din viaţa satelor noastre

Bozovici. In ziua de 7 c. s'a ţinut a doua şezătoare a „Reuniunei culturale Traian Doda“. la Casa Naţională. A conferenţiat emintentul nostru prieten Dr. Lăcătuşu, despre tuberculoză. Fanfara „Doina Almăjului“ şi corul şcoalei de arte şi meserii, au executat diferite piese între care „Morarul“ lui Kiriac frumos nuanţat şi „Veteranul“, cu acompaniament de fanfară. Spre deosebire de prima şezătoare, la care au participat mai mult intelectualii, pătura ţărănească a fost frumos reprezentată.

Unde se mai ţin asemenea conferinţe? Dar societăţile culturale din Banat, cari mănâncă milioane de Lei anual, unde ţin conferinţe? Oare şcoala de arte şi meserii trebuie să le facă şi propagandă culturală?

Jebel. Dumineca trecută s'a sfinţit Casa Naţională, ridicată în această comună. Sfinţirea s'a făcut de către protopopul Gheţa şi preoţii Ionescu, Russu, Ţăranu. Dl Prefect Dr. Coste, însoţit de mai mulţi parlamentari şi de dl dr. Georgeviciu, au luat parte şi au rostit cuvântări. Fanfara română din Denta a contribuit la această serbare, cu piese alese şi bine executate.

Seara a avut loc o petrecere, care a decurs în însufleţire şi perfectă ordine. Corul local a cântat câteva cântece sub conducerea dlui director Adrian Pitic.

Felicităm pe jebeleni pentru munca depusă.

Nadăş. Săteanului Vasile Giuchici i s'a întâmplat o mare nenorocire. Era dus de acasă şi soţia i-a rămas în casă cu copilaşul lor. Pregătea apă într'o troacă pentru scaldă. Atunci vine o vecină şi cheamă nevasta în curte pentru o treabă oarecare. Copilaşul rămas singur în casă, jucându-se, a căzut în apă şi s'a înecat. Nenorocita mamă ,când a întrat în casă şi-a aflat copilul mort în troacă.

ECONOMICE

Nu batjocoriţi arborii

Mulţi dintre ciobani fac adese în scoarţă câte o cruce mare de un stat de om, arătând doară că sunt buni creştini. Apoi molizii din cei cu coaja mai netedă şi fără noduri sunt cojiţi pe câte 1—2 m lungume, pentru acoperirea stânelor. Dacă ne gândim că ciobanii fac câte 6—8 mutări, când jupoaie tot atâţia molizi, apoi ştim câţi arbori din cei mai frumoşi trebue să piară numai într'o singură vară.

Să trecem cu vederea oare atâtea alte sute de arbori mai tineri, pe cari îi jupoaie copii la culesul fragilor şi al smeurei, când îşi fac coştiuge?

Apoi câţi arbori pârliţi la rădăcină se găsesc prin pădure din cauza focurilor, ce le face românul nostru, ori unde s'ar afla. Fără milă şi fără nici un scrupul se face focul la rădăcina copacului, îl arde de viu, măcar că e loc destul şi mai la o parte. De câteori nu se aprind pe timpuri secetoase păduri întregi, numai din neglijenţă sau din rea voinţă. Un chibrit aprins aruncat în iarbăria uscată, e deajuns să nimicească zeci de hectare de pădure, transformându-le în părlituri sinistre, ce reprezintă numai pagube pentru ţară.

Din lipsă de educaţie, copii sburdalnici rup vara crengile arborilor fructiferi prin toate grădinile, de ţi-i mai mare mila. In deosebi cireşii şi vişinii pe timpul fructelor au mai mult de suferit.

Consecinţa tuturor acestor bajocuri e că arborii se usucă şi pier cu miile în fiecare an în detrimentul obştesc.

Dacă arborele e cojit şi ciuntit de jur împrejur, apoi se ştie că nu-i mai cântă cucul. Când arborele prezintă numai puţine răni neînsemnate, prin acestea intră umiditatea şi seminţele de ciuperci, apoi mai vin insectele şi-l atacă tot mai grav, până ce piere.

Şi la toate aceste rele cine-i vinovat?

Toţi cei cari intră în pădure fără nici o socoteală bună, toţi cei nesimţiţi şi fără să-şi dea seama de răul ce-l comit, toţi aceia, cari nu respectă frumuseţile şi avutul acestei ţări.

Se cere deci ca o conştiinţă forestieră şi o iubire pentru pomi să ne stăpânească pe toţi, dela mic şi până la mare, dar mai ales pe cei ce au în seama lor educaţia tineretului, iar pe cei ce batjocoresc pomii să-i oprim în orice loc şi la orice timp, aplicându-le pedepsele cuvenite.

„Progresul“. **Niculai Paşcovici**

—G-L-U-M-E—

Primăria din Lugoj odată cu instalarea ceasului electric care funcţionează (nu-l asemuim cu consiliul comunal) foarte punctual, şi-a aruncat *şiltul* în roabele de gunoi ale serviciul comunal. Totuşi într'un colţ vedem o firmă cu inscripţia: *Oficiul de plasare. Serviciu gratuit.*

...Adevărat oficiu de plasare!

Oi vei! Dl Ion Oprea a plecat la Topliţa, unde Patriarhul Miron a înfiinţat o nouă mânăstire, pentru a se călugări. Aici va fi primit de ceteţ şi dl R. S. Molin, care ştie să cânte nouă „glasuri“, întru preamărirea preasfinţitului şi prea episcopitului stareţ Ion Oprea.

O descoperire. De ce publică episcopii din Caransebeş articolele rabinului Taubes, în foaia eparhială?

Pentrucă talmudistul Taubes a asigurat pe cei doi episcopi — ambii laolaltă de 180 ani, — că dija a calculat după „Cabalba“, că ambii vor ajunge vârsta lui Methusalem din Thora, care a trăit 920 ani.

Viitorul dictator al Banatului, marele Mihai Viteazu, după ce s'a întinerit la Woronoff, şi-a cumpărat o pereche de cizme galbene şi un cal, pe care'l călăreşte zilnic la ora 6 dimineaţa. Seaua e montată pe arcuri elastice, ca să nu-i molesteze nobilele organe întinerite. Aceste exerciţii le face în vederea funcţie ce o va ocupa la Paşti (le cailor) când va fi numit de dictator peste Banat...

Ventilatorul dela Primăria Lugoj. In locul ceasului electric aşezat înainte cu două luni, şi acum demontat din fruntea primăriei, domnii dela „casa oraşului“ au hotărât să aşeze un ventilator care să astupe această gaură.

Ce idee strasnică care demult trebuia pusă în aplicare...

In calitate de preşedinte al Camerei de Comerţ şi Industrie din Lugoj va fi ales sau d. dr. Cornel Corneanu sau d. căpitan-deputat Grigore Popescu.

Un mare filantrop. Marele erou bănăţean, Mihel Viteazu a donat suma de 100.000 Lei, care ar fi trebuit s'o capete dela oraş, pentru procesul în care a apărat oraşul de expropriere. Fiind procesul pierdut, honorarul l'a făcut cadou pentru scopuri filantropice. Aşa se zice.

Un cuc, care cântă şi iarna. Dl Cucu, directorul şcoalei de arte şi meserii din Bozovici, tot la două săptămâni aranjează câte un concert cu corul elevilor săi. Unicul cuc, care cântă şi iarna în Banat.

Telegramă lui Ecker. „Masa Scorpionilor“ din Lugoj a expediat o telegramă de felicitare d-rului Ecker — eroul Zepelinului — care a fost concepută în latineşte de vătaful mesei, dr. Ioniţă Sepeţan. Telegrama se începe cu: **Morituri te salutant...** Ce bine şi potrivit era dacă se începea astfel: **Balenele pivniţei Vlădău, te salutant...**

Prefectura Judeţului Timiş-Torontal

No. 23527/1928.

PUBLICAŢIUNE DE LICITAŢIE.

Se aduce la cunoştinţă generală că în ziua de **10 Noemvrie 1928 ora 12 a. m.** se va ţine licitaţie publică cu termin scurt de 15 zile pentru repararea podului No. 11 de pe şoseaura judeţeană Timişoara—Sânpetrul-german între km. 24—25.

Licitaţiunea se va ţine în biroul serviciului economic al prefecturii judeţului Timiş-Torontal în conformitate cu dispoziţiunile art. 72 83 din legea contabilităţii publice.

Dnii concurenţi vor depune odată cu ofertele lor timbrate conform legii, închise şi sigilate şi o garanţie de 6% asupra sumei oferite în numerar sau efecte ga-

Oferte în valută forte şi supra-oferte nu se admit.

rantate de Stat.

Valoarea lucrărilor de pe deviz este de Lei 85.000.—

Planul, caetul de sarcini, devizul cum şi alte informaţiuni se pot obţine în zilele de lucru dela serviciul economic al judeţului (et. I. uşa 61).

Timişoara, la 22 Oct. 1928.

Prefect: **Dr. Coste.**

Şeful serviciului: *Meza.*

PUBLICAŢIUNE.

Se aduce la cunoştinţă că în ziua de 22 Noemvrie 1928 ora 10 a. m. se va ţine licitaţie publică cu termen scurt în localul preturei Recaş pentru:

1. Renovarea podului de peste Beghei la drumul vicinal Remetea—Bucovăţ valoarea lucrărilor este Lei 187.000.

2. Zidirea unei trecătoare noi de beton la drumul vicinal Recaş-Cralovăţ, valoarea lucrărilor este Lei 4900.

3. Zidirea unui canal de beton în comuna Ianova, valoarea zidirei este Lei 27.000.

4. Renovarea podurilor 1. 2. 3. la drumul vicinal Şuşanovăţ—Jucareţ valoarea lucrărilor este 1255 + 11590 + 4900 adecă Lei 17745.

5. Renovarea podurilor No. 1. şi 2 la drumul vicinal Şuşanovăţ-Hisiaş, valoarea lucrărilor este 15000 + 40.000 Lei adecă 55.000.

6. Zidirea de două trecătoare de beton la drumul vicinal Recaş—Bazoş, valoarea lucrărilor este Lei 10.000.

Devizul şi condiţiunile generale se pot vedea în biroul preturei în zilele de lucru.

Licitaţiuena se va ţine în conformitate cu art. 72—83 din legea contabilităţii publice.

Ofertele scrise şi legal timbrate se vor înainta cel mai târziu până la ora 10 a. m. în ziua licitaţiei efecte de stat 4% din valoarea tatiunei însoţită de numerar sau lucrărilor.

Lucrările înşirate se vor eda fiecare şi separat.

Concurenţii vor prezenta la licitaţie şi dovezile de capacitate, iar în oferta lor vor menţiona că cunosc toate condiţiunile referitoare.

Recaş, la 20 Oct. 1928.

Preşedintele com. drum. vic. al plasei Recaş.

Prefectura judeţului Timiş-Torontal.

No. 26726/1928.

PUBLICAŢIUNE DE LICITAŢIE.

Se aduce la cunoştinţă generală că în ziua de 12 Noemvrie 1928 se va ţine licitaţie publică cu termin scurt pentru aprovizionarea Judecătoriei rurală Timişoara cu 45.000 kgr. lemne de foc, fag calitatea I cărate în curtea Judecătoriei cum şi pentru tăiatul, despicatul şi aşezatul în pivniţă.

Licitaţia se va face în biroul Serviciului economic în conformitate cu dispoziţiunile art. 72-83 din legea Contab. publice.

Dnii concurenţi vor depune pe lângă ofertele lor timbrate conform legii, închise şi sigilate şi o garanţie de 6% asupra sumei oferite în numerar sau efecte garantate de Stat.

Oferte în valută forte şi supraoferte nu se admit.

Caetul de sarcini, cum şi alte informaţiuni se pot obţine în zilele de lucru între orele 8—14 dela Serviciul economic al judeţului (et. I. 61).

Timişoara, la 13 Octomvrie 1928.

Prefect: **Dr. Coste.**

Şeful serviciului: **Meza**

Primăria Municipiului Timişoara.

No. I. 29773/192.

PUBLICAŢIUNE.

Tabelele de recensământ ale recrutării şi cele pregătitoare ale clasei 1930, 1931 şi 1932 adecă ale tinerilor născuţi în anii 1908, 1909 şi 1910, fiind întocmite de către Primărie, vor fi afişate în Biroul Militar al Primăriei Etaj. I. uşa 49 pe seama interesaţilor.

Se invită toţi tinerii interesaţi **că între 15—31 Oct. 1928** zilnic dela ora 10 până la 12½ a. m. pot să se pezinte oripersonal, ori prin părinţi sau rude, pentru a face reclamaţiuni sau obiecţiuni relativ la înscrierile făcute. Cari ar fi rămas pot cere să fie înscrişi ulterior.

La 31 Oct. 1928 tabelele vor fi încheiate şi verificate şi nu se mai primeşte nici o reclamaţiune sau obeicţiune.

Timişoara, la 9 Oct. 1928.

Primar: **Dr. Georgevici** m. p.

Secretar: **Dr. Şagovici**

Pentru conformitate şef de serviciu.

No. 2108/1928.

AVIZ.

Pentru darea în întreprindere a lucrărilor de transformare a şcoalei primare rurale din comuna Ghertenis în ziua de 3 Noemvrie 1928 ora 10 a. m. se ţine licitaţie publică (Prefectura judeţului Etaj II. No. 78), conform publicaţiunii inserate în Monitorul judeţului Timiş-Torontal.

Comitetul şcolar judeţean

No. 2071/1928.

AVIZ

Pentru darea în întreprindere a lucrărilor de completare a şcoalei primare rurale din Colonia Hunedoara Timiş, aparţinătoare comunei Firiteaz în ziua de 3 Noemvrie 1928 ora 10 a. m. se ţine licitaţie publică (Prefectura judeţului Etaj II. No. 78), conform publicaţiunii inserate în Monitorul judeţului Timiş-Torontal.

Comitetul şcolar judeţean

Prefectura Judeţului Timiş-Torontal.

No. 26644/1928.

PUBLICAŢIUNE DE LICITAŢIE.

Se publică spre cunoştinţă generală că în ziua de **10 Noemvrie 1928, ora 12 a. m.** se va ţine licitaţie publică cu termen scurt de 15 zile la prefectura judeţului Timiş-Torontal (et. I. 61) pentru lucrările de reconstruirea podeţelor No. 11, 15, 16 şi 22 de pe şoseaua jud. Deta-Bocşa între km. 9—17

Licitaţia se va ţine în conformitate cu dispoziţiunile art. 72-83 din legea contabilităţii publice.

D-nii concurenţi vor depune pe lângă ofertele lor timbrate conform legii, închise şi sigilate şi o garanţie de 6% asupra sumei oferite în numerar sau efecte garantate de Stat.

Oferte în valută forte şi supraoferte nu se admit.

Devizul, planul, caetul de sarcini cum şi alte informaţiuni se pot obţine în orele de birou dela serviciul economic al judeţului (et. 61).

Timişoara, la 17 Oct. 1928.

Prefect: **Dr. Coste.**

Şeful serviciului: *Meza*

Primăria Municipiului Timişoara

No. I. 29772—1928

PUBLICAŢIUNE.

Se comunică interesaţilor **Comisiunea de Centralizare** pentru tineri născuţi în anii 1908 1909 şi, 1910 funcţionează în Timişoara, Fabrica de Bere în sa mică a restaurantului „Meinyanszky“ în zilele de

4, 5, 6, 7 şi 8 Noemvrie 1928 la ora 8 până la 12 ziln

Se învită toţi tinerii, părinţi sau tutorii lor, cari au a reclama sau a obiecta ceva contra înscrierilor făcute pe tabela de recensământ ori cari cer dispensă susţinător de familie etc. să prezinte în faţa consiliului de centralizare.

Primar: **Dr. Georgevici** mp.

Secretar: **Şagovici** m

Pentru conf. Dr. C. Bugarit

şef de serviciu

CINEMA:

CETATE: 28 şi 29 Oct. — APOLLO: 30 şi 31 Oct.

CONCORDIA: 3 şi 4 Noembrie

Vera Mirzeva

Al 8-lea film mare din prod. 1928/1929.

Puternică dramă socială după romanul lui URZANOW. Pericolele la care se expune o damă din lumea mare — în cazul de faţă soţia unui procuror cade în păcatul adulterului. In urma unui asasinat comis asupra amantului şantagist e ameninţată să cadă pe mâinile gâdului şi salvată abia în ultimul moment.

In rolurile principale:

Maria Iacobini, Jean Angelo, Warwik Ward

Monopol: Erofilm, Braşov.

BCU Cluj / Central University Library Cluj